

Mamuti – dávní obyvatelé Valašska

Málokterý vyhynulý tvor se dočkal větší obliby než gigant doby ledové – mamut. Ať už za jeho popularitu může spisovatel Eduard Štorch, anebo proslulý díl Macha a Šebestové, kde je dokonce recept na mamuta s brusinkovou omáčkou, neexistuje snad oblíbenější pravěké zvíře. Zároveň se vskutku “mamuti” popularitou jde ovšem ruku v ruce řada pověr a mylných přesvědčení, které se houževnatě udržují. Jedním z nich je předpokládaný způsob lovu do jam zakrytých větve mi, kam se měl mamut po nashlápnutí propadnout. Tato představa vznikla patrně v hlavě malíře Zdeňka Buriana. Dramatický výjev tak utkvěl v mysli nejednoho školou povinného dítk a zkreslil tak jeho představy o lovu v době kamenné jednou provždy. Zdravý rozum se nicméně

zdráhá věřit, že by lovci byli ochotni kopat obří jámy do zmrzlé půdy s vidinou velmi nejistého výsledku, nehledě na přirozenou inteligenci mamutů, která byla jistě srovnatelná s dnešními slony. Z etnografických analogií víme, že velká zvířata se lovila spíše naháněním pomocí rozdělaných ohňů na okraje srázů, odkud se pak řítila dolů a byla poté

ubijena. Podobně nereálný je obrazek mamuta brodícího se sněhem a ledem nevlídnou krajinou. Jakožto býložravec byl mamut odkázán na travnaté stepi a tundry. V hlubokém sněhu, kde by se nedostal k pastvě, by rychle zemřel hladu. Mamuti obývali bitop, který velmi připomínal dnešní jižní Sibiř vyznačující se otevřenou parkovou krajinou a

stepí. Podobně vypadalo i Valašsko za poslední doby ledové. I zde bychom potkali v říčních nivách tato majestátní zvířata, spolu se srstnanými nosorožci a jinými zástupci dnes už vyhynulé fauny. Nálezy mamutích pozůstatků nejsou na Valašsku tak hojné jako na známých lokalitách v Moravské bráně (například slavné Předmostí u Přerova). Valašsko představovalo spíše „odbočku“ z tohoto tradičního migračního koridoru. Fosilní pozůstatky mamutů pochází z Hrachovce u Valašského Meziříčí, z okolí Kelče, z Branek a ze Vsetína z Dolního náměstí. Mamutí stoličku z Branek si můžete prohlédnout ve stále expozici v muzeu v zámku Kinských (a zároveň můžete odhadnout, jak dlouho byste kopali jámu pro zvíře se zoubky velikosti kopacího míče).

*Mgr. Eva Čermáková, Ph.D.
archeoložka, Muzeum regionu
Valašsko, Valašské Meziříčí*

Obr.: Mamutí stolička z Branek (foto: Eva Čermáková)

